

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta humanitních studií, katedra Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Diplomová práce: **Současný systém vzdělávání sester a jejich kompetence v oblasti edukace pacientů (v intenzivní péči)**

Autor: Bc. **Pavla Povolná**

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. RNDr. Helena Haškovcová, CSc.

Oponent: MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.

Diplomová práce je uvedena českým a anglickým abstraktem, v anglickém se objevují chyby (health education providing by nurses...), a to včetně klíčových slov.

V teoretické části definuje autorka stručně problémy, kterými se bude ve své práci zabývat. To považuji za užitečné stejně tak jako obeznámení se základním tématem práce: edukací ze strany sester v kontextu současného zdravotnictví a jeho legislativy. Za užitečný také považuji stručný úvod do historie ošetrovatelství v českých zemích. Za zajímavé považuji, že se autorka zabývá také samotného pojmenování tohoto povolání „sestra“, včetně diskuse o společenském postavení sester. V podkapitole o legislativě diskutuje autorka problematiku edukace pacienta sestrou dle současné legislativy a jejich výkladů. Dále práce poskytuje srovnání kompetence sester v jednotlivých zemích: Dánsko, Estonsko, Finsko, Holandsko, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Velká Británie, USA. Problematiku kompetencí sester v edukaci a informování pacienta diskutuje autorka v poměrně obsáhlé kapitole z různých „úhlů pohledu“, jak sama uvádí, neboť se jedná o relativně komplexní problém, na nějž není zcela jednoznačný názor z pohledu veřejnosti laické i různých skupin odborné veřejnosti. Uvádí také, jaké jsou vize Mezinárodní rady sester (ICN, International Council of Nurses) právě v oblasti kompetencí sester.

Autorka se dále zabývá také současnou realitou postavení sester v našem zdravotnictví, a to zejména jejich nedostatkem, atmosférou ve zdravotnictví, i vizí, jak by ideální situace měla vypadat. Musím ocenit, že autorka zdůrazňuje, že „medicína a ošetrovatelství jsou dva základní pilíře, o které se opírá péče o nemocného. Další osud pacienta závisí nejen na kvalitě obou složek péče, ale i na jejich vzájemné provázanosti a spolupráci. ... za ideál pak považuje propojení obou těchto „vertikál“, jak uvádí, horizontálními spojnicemi komunikace.

Výzkumná část práce představuje jak výzkum kvalitativní (řízené rozhovory se sestrami a lékaři intenzivní kardiologické péče na vlastním pracovišti) vedoucí k vytvoření hypotézy, která byla nadále testována kvantitativním šetřením na dalších obdobných odděleních (která jsou v práci stručně charakterizována). Poněkud jsem nerozuměla formulování hypotéz uvedených na straně 60. Dotazníkovým šetřením autorka potvrzuje, že sestry si dosud stále nejsou vědomy svých kompetencí, neznají je, nejsou si jimi jisty. Autorka se na základě výzkumu nedomnívá, že by přetrvávala obecně submisivní role sester ve všech oblastech činnosti (přestože v oblasti edukace tato role pramení spíše z nejistoty). Autorka také spíše vyvrací hypotézu o přetrvávající rigiditě v hierarchii zdravotnických týmů. Závěr týkající se konfliktu sestra-lékař není formulován přesně, nejsem si však jista, zda se jedná skutečně o problémový okruh „konfliktu“.

V příloze jsou uvedeny záznamy (stručných) rozhovorů a výsledky kvalitativního šetření v koláčových grafech – zde bych uvítala ucelenější a přehlednější popis včetně počtu probandů.

Závěrem: Jedná se o užitečné téma, které je uceleně, výstižně a názorně zpracováno.

Hodnocení: Výborně-velmi dobře.

V Praze dne 6.9.2008

MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.